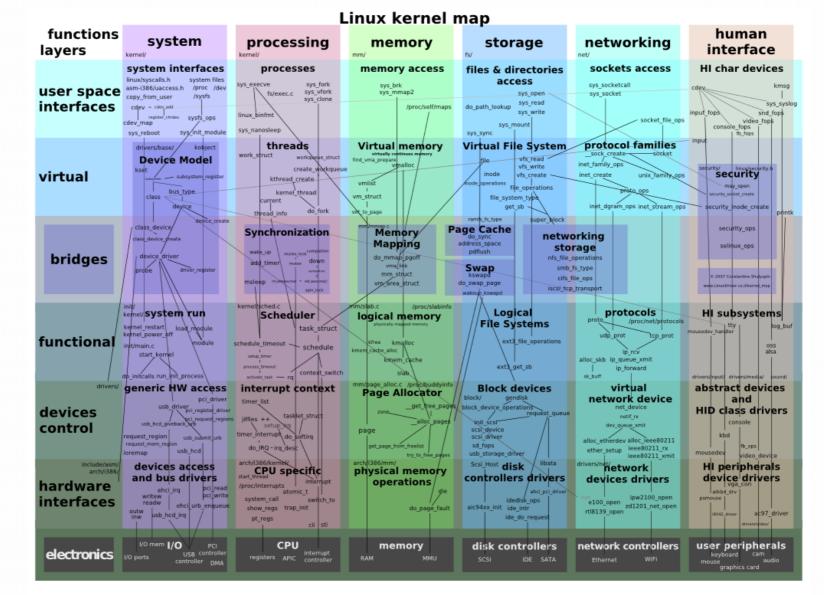
Linux Kernel (deel2)

Opbouw

Process Scheduler
Memory Manager
File System
Device Driver
Network Services
I/O Scheduler
IPC → Inter Process Communications

Network Services

Linux heeft een zeer uitgebreide set van network services...

- → Linux = volwaardige Router + Firewall !!
 - ✓ installeer meerdere netwerk kaarten in een pc
 - ✓ installeer linux
 - configureer

... en je hebt een router!

Network Services

... en een uitgebreide set aan Bash netwerking commando's.

arp, ip, (ifconfig), ping, iptables, route, ss, (netstat) traceroute, nslookup, Hostname, dig, ifup ifdown, ethtool, iwconfig tcpdump, nmap, ...

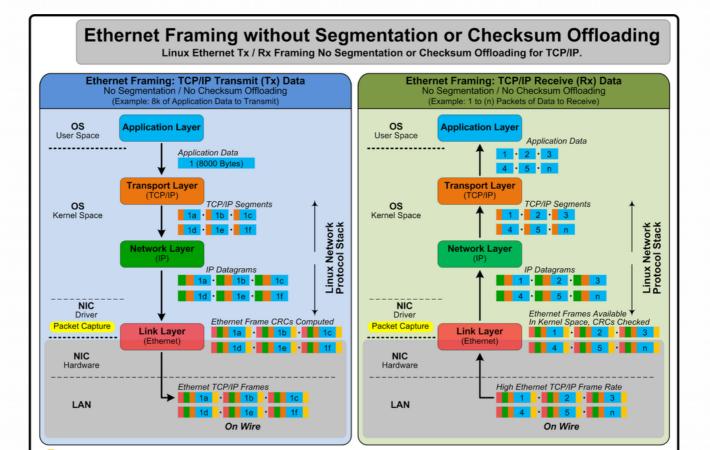

Kernel Network Stack

- Stack = "stapel" → opeenstapeling van de verschillende protocol lagen
- Network-Stack → verzameling van software implementaties van netwerk protocollen
 - → IP, TCP, UDP, SNMP, RTP ...
- Bij linux zit deze code in de Kernel.

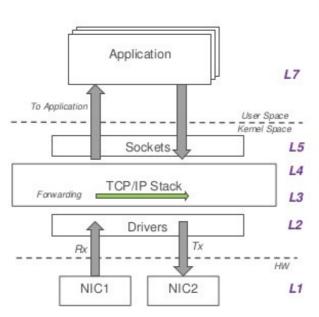
Kernel Network Stack

Linux kernel data path

- Design goals or why stack is in the kernel?
 - Linux is designed as an Internet Host (RFC1122) or an "End-System" OS
 - Need to service multiple applications
 - Separate user applications from sensitive kernel code
 - Make application as simple as possible
 - Receive direct access to HW drivers
- Cost
 - Not optimized for Forwarding
 - Every change requires new kernel version
 - Code is too generic
 - Networking stack today is a huge part of the kernel

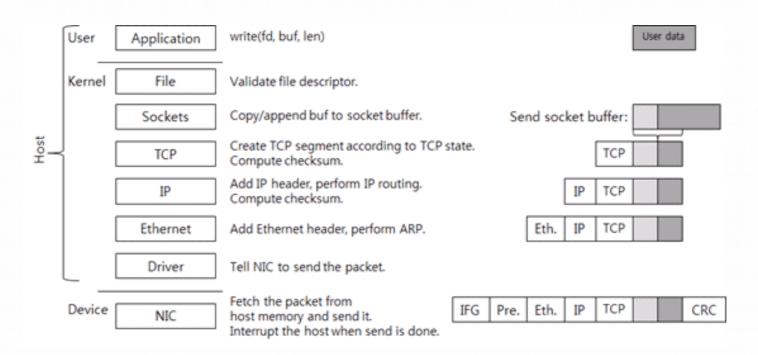
Reference: Kernel Data Path

Pass-through

Application Path

Kernel Network Stack

Network Services: Configuratie

Hoe?

- → bash commando's
- → configuratie files

Network Services: Configuratie

- <u>iproute</u> commando's:
 - ifconfig, netstat, arp, route, btctl
 - worden nog steeds veel gebruikt
- <u>iproute2</u> commando's:
 - ip, ss, tc, arpd, etc
 - nieuwe manier
- NetworkManager → via GUI
 - "netwerking zonder zorgen"

Network Services: Configuratie

Configuratie files in:

/etc/network

Netwerk adapter (NIC) configuratie:

/etc/network/interfaces = tekstfile

Network Services: Configuratie

/etc/network/interfaces

interfaces(5) file used by ifup(8) and ifdown(8)

auto lo iface lo inet loopback

iface eth0 inet static address 192.168.1.5 netmask 255.255.255.0 gateway 192.168.1.254 configuratie statisch adres

Network Services: Configuratie

/etc/network/interfaces

interfaces(5) file used by ifup(8) and ifdown(8)

auto lo

iface lo inet loopback

auto eth0 inet dhcp

adres automatisch via DHCP

Network Services: Configuratie

/etc/network/interfaces

MAAR...

interfaces worden automatisch beheerd door "NetworkManager" <u>tenzij</u> anders opgegeven in de NetworkManager.conf file !!!

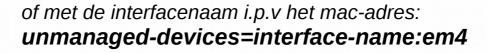
Network Services: Configuratie

/etc/NetworkManager/NetworkManager.conf

```
[main] plugins=ifupdown, keyfile
```

[ifupdown] **managed=false**

[keyfile] unmanaged-devices=mac:xx:xx:xx:xx:xx:xx

Network Services: Configuratie

NetworkManager "netwerking zonder zorgen"

Wat niet expliciet manueel geconfigureerd is probeert NetworkManager automatisch te configuren

→ oorsprong & hoofddoel:
vlekkeloze overgan

vlekkeloze overgang tussen wifi en bekabeld netwerk bij laptops

ip commando

ip link

add, delete, show set, help

ip commando

ip link set [interface]

up down

ip link show [interface]

ip commando

\$> ip link show

1: lo: <LOOPBACK,UP,LOWER_UP> mtu 65536 qdisc noqueu mode DEFAULT group default qlen 1 link/loopback 00:00:00:00:00:00 brd 00:00:00:00:00

2: enp2s1: <BROADCAST,MULTICAST,UP,LOWER_UP> mtu 1500 qdisc pfifo_fast state UP mode DEFAULT group default qlen 1000 link/ether 08:60:6e:6c:a3:2e brd ff:ff:ff:ff

ip commando

ip link show

- 1. lo \rightarrow loopback interface
- 2. enp2s1 → ethernet interface
- 3. wlp1s2 → wifi interface

ip commando

(nieuwe) netwerk interface namen

eerste 2 letters:

Type interface

en = ethernet sl = serial line ip (slip) wl = wlan ww = wwan

ip commando

(nieuwe) netwerk interface namen

volgende letters & cijfers:

p<bus>s<slot>

Dit is op welke bus en welk slot de netwerk kaart fysisch zit op de PCI bus v/h moederbord.

ip commando

(nieuwe) netwerk interface namen

Voorbeeld:

enp2s1 → ethernetkaart op bus 2 slot 1

wlp1s0 → wifikaart op bus 1 slot 0

ip commando

Oude netwerk interface namen

Voorbeeld:

eth0, eth1, wlan1, wlan2

- worden nog steeds gebruikt
- gemakkelijker te lezen dan nieuwe maar...
- minder duidelijk over welke hardware het gaat en waar deze zich bevindt.

ip commando

ip address

add, del, change, replace show, save, flush showdump, restore help

ip commando

ip address show [interface]

interface

ip address show enp2s1

MAC adres

enp2s1: <BROADCAST,MULTICAST,UP,LOWER_UP>
mtu 1500 qdisc pfifo_fast state UP group default qlen 1000
link/ether 07:62:4f:3b:a2:2f brd ff:ff:ff:ff:ff
Inet 192.168.1.2/24 brd 192.168.1.255 scope global dynamic enp4s0
valid_lft 76007sec prefered_lft 76007sec
ip_t6 fe8_2::d1c2:e324:cb39:4b926_3scope link

IP adres subnet

Broadcast adres

IPv6 adres

ip commando

ip -4 a show [interface]

a → afkorting "address"-4 → toon enkel ip v4 adres

ip -4 a show enp2s1

enp2s1: <BROADCAST,MULTICAST,UP,LOWER_UP> mtu 1500 qdisc pfifo_fast state UP group default qlen 1000 Inet 192.168.1.2/24 brd 192.168.1.255 scope global dynamic enp4s0 valid_lft 76007sec preferred_lft 76007sec

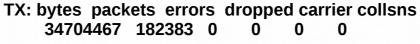

ip commando

-s → "statistics"

ip -s a show enp2s1

enp2s1: <BROADCAST,MULTICAST,UP,LOWER_UP>
mtu 1500 qdisc pfifo_fast state UP group default qlen 1000
link/ether 07:62:4f:3b:a2:2f brd ff:ff:ff:ff:ff
Inet 192.168.1.2/24 brd 192.168.1.255 scope global dynamic enp4s0
valid_lft 76007sec preferred_lft 76007sec
inet6 fe80::d1c2:e324:cb39:4b92/64 scope link
RX: bytes packets errors dropped overrun mcast
540453979 393167 0 0 0 6127

ifconfig commando

voorloper van het ip commando

ifconfig = ip link show

eth0 Link encap:Ethernet HWaddr 09:00:12:90:e3:e5 inet addr:192.168.1.29 Bcast:192.168.1.255 Mask:255.255.255.0 inet6 addr: fe80::a00:27ff:fe70:e3f5/64 Scope:Link UP BROADCAST RUNNING MULTICAST MTU:1500 Metric:1 RX packets:54071 errors:1 dropped:0 overruns:0 frame:0 TX packets:48515 errors:0 dropped:0 overruns:0 carrier:0 collisions:0 txqueuelen:1000 RX bytes:22009423 (20.9 MiB) TX bytes:25690847 (24.5 MiB) Interrupt:10 Base address:0xd020

Link encap:Local Loopback inet addr:127.0.0.1 Mask:255.0.0.0 inet6 addr: ::1/128 Scope:Host

UP LOOPBACK RUNNING MTU:16436 Metric:1

Network services: routing

Basis routing → weg van de pc naar buiten

maar ook:

• Ingebakken full-router functionaliteiten

ip commando

ip routes

add, append change, del, flush get list, monitor replace help

ip commando

ip route list

Voorbeeld:

ip route list

default via 192.168.1.1 dev wlp1s0 proto static metric 100
192.168.1.0/24 dev wlp1s0 proto kernel scope link src 192.168.1.2 metric 600
169.254.0.0/16 dev wlp1s0 scope link metric 1000

ip commando

ip route get

Voorbeeld:

ip route get 172.217.19.206

172.217.19.206 via 192.168.1.1 dev enp4s0 src 192.168.1.2

(192.168.1.1 = router)

ip commando

ip route add

Voorbeeld:

ip route add 20.0.0.0/8 via 192.168.1.1

ip route list

20.0.0.0/8 via 192.168.1.1 dev wlp3s1

. . .

(192.168.1.1 = router)

ip commando

ip neighbour

add, del, change, replace show, help

ip neighbour → arp

ip commando

ip neighbour

Voorbeeld:

ip neighbour show

192.168.1.1 dev enp2s1 lladdr 1c:0a:ff:03:7d:14 REACHABLE 192.168.1.7 dev enp2s1 lladdr 11:df:8f:18:fc:0c REACHABLE

ip commando

- = zeer uitgebreidt commando:
- ip tunnel → netwerk tunneling
- ip I2tp → ethernet over IP tunnel
- ip maddress → multicast address
- ip mouter → multicast route
- ip xfrm → manage IPSec policies

enz ...

route commando

oude versie van ip route commando

Voorbeeld:

route add default gw 192.168.1.254 eth1

ip route add default via 192.168.1.254 dev enp1s1

gebruik altijd iproute2 commando's als het kan

ss commando

ss = "socket statistics"

Geeft informatie over de verschillende netwerk/socket verbindingen

ss commando

ss [opties]

- -t → info over TCP verbindingen
- -u → info over UDP verbindingen
- -4 → enkel ipv4 sockets
- -6 → enkel ipv6 sockets
- -d → info over DHCP messages

ss commando

ss [opties]

- -p → info over process v/d verbinding
- -a → all : alle verbindingen
- src :[port] → source poort nummer
- dst :[port] → destination poort nummer

ss commando

Voorbeeld:

ss -t4p

→ tcp, v4, process

State Recv-Q Send-Q Local Address:Port ESTAB 0 0 192.168.1.2:42131

Peer Address:Port 172.213.11.122:https

Users:

(("firefox-browser",pid=2152,fd=205))

ss commando

Voorbeeld:

ss dst :443

Netid State Recv-Q Send-Q Local Address:Port tcp ESTAB 0 0 192.168.1.2:12987

Peer Address:Port 172.213.21.123:https

netstat commando

netstat = voorloper van ss

- toont eveneens de verbindingen
- Netstat is trager en toont minder info
- Gebruik als het kan <u>iproute2</u> commando

ping commando

ping [ipadres][options]

Voorbeeld:

ping 8.8.8.8 -c 3

PING 8.8.8.8 (8.8.8.8) 56(84) bytes of data. 64 bytes from 8.8.8.8: icmp_seq=1 ttl=59 time=14.3 ms 64 bytes from 8.8.8.8: icmp_seq=2 ttl=59 time=12.6 ms 64 bytes from 8.8.8.8: icmp_seq=3 ttl=59 time=13.6 ms

--- 8.8.8.8 ping statistics --- 3 packets transmitted, 3 received, 0% packet loss, time 2003ms rtt min/avg/max/mdev = 12.652/13.532/14.332/0.688 ms

tcpdump commando

tcpdump is een soort "mini wireshark" ingebouwd in de linux kernel

Gebruik:

tcpdump [opties][protocol]

tcpdump commando

-c → count: capture 'n' aantal packets

-i → interface: luister enkel naar deze interface

-v → verbose: geef meer details-vv -vvv -vvvv (nog meer details)

-w → write: schrijft de output weg naar een bestand

src port → luister specifiek naar de opgegeven poort

dst port → src = source en dst = destination

tcpdump commando

Voorbeeld:

tcpdump -i enp2s1 -c 5

tcpdump: verbose output suppressed, use -v or -vv for full protocol decode listening on enp2s1, link-type EN10MB (Ethernet), capture size 262144 bytes

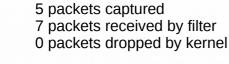
11:12:43.247830 ARP, Request who-has 192.168.1.2 tell 192.168.1.1, length 46

11:12:43.248857 IP pc1.loc.45141 > 192.168.1.1.domain: 54855+ PTR? 2.1.168.192.in-addr.arpa.

11:12:43.249968 IP 192.168.200.254.domain > pc1.loc.45141: 54855 NXDomain 0/0/0

11:12:43.250500 IP pc1.loc.45141 > 192.168.1.1.domain: 20674+ PTR? 1.1.168.192.in-addr.arpa.

11:12:43.251533 IP 192.168.200.254.domain > pc1.loc.45141: 20674 NXDomain 0/0/0

tcpdump commando

Voorbeeld:

tcpdump -v icmp -c 3

tcpdump: listening on wlp2s1, link-type EN10MB (Ethernet), capture size 262144 bytes

- 11:29:32.312444 IP (tos 0x0, ttl 255, id 54342, offset 0, flags [none], proto ICMP (1), length 50) 192.168.1.1 > pc1.loc: ICMP echo request, id 1917, seq 1, length 30
- 11:29:32.312505 IP (tos 0x0, ttl 64, id 14226, offset 0, flags [none], proto ICMP (1), length 50) pc1.loc > 192.168.1.1: ICMP echo reply, id 1917, seq 1, length 30
- 11:29:33.318584 IP (tos 0x0, ttl 255, id 54343, offset 0, flags [none], proto ICMP (1), length 50) 192.168.1.1 > pc1.loc: ICMP echo request, id 1917, seq 2, length 30

3 packets captured

4 packets received by filter

0 packets dropped by kernel

tcpdump commando

FYI:

... voor wie nog meer mogelijkheden wil dan tcpdump er bestaat ook een échte (command-line) wireshark

<u>tshark</u>

sudo apt-get install tshark

tcpdump commando

Voorbeeld:

\$> tshark -f "host 192.168.99.66" -c 3

Capturing on 'wlp36s1'

- 1 0.00000000 172.16.4.154 → 172.217.169.48 TCP 66 32902 → 80 [ACK] Seq=1 Ack=1 Win=40 Len=0 TSval=157888 TSecr=3538294185
- 2 0.012146150 172.217.169.48 → 172.16.4.154 TCP 66 [TCP ACKed unseen segment] 80 → 32902 [ACK] Seq=1 Ack=2 Win=240 Len=0 TSval=3538339242 TSecr=124083
- 3 4.791328308 172.16.4.154 → 172.217.169.48 TCP 66 [TCP Previous segment not captured] 32902 → 80 [FIN, ACK] Seq=2 Ack=1 Win=40 Len=0 TSval=159085

3 packets captured

traceroute commando

- Bekijken traject van een packet
- van bron tot destinatie adres
- niet altijd geïnstalleerd → apt-get install traceroute
- Gebruik:

traceroute [ip-address]

traceroute commando

Voorbeeld:

traceroute 74.125.236.132

traceroute to 74.125.236.132, 30 hops max, 60 byte packets

- 1 220.224.141.129 (220.224.141.129) 89.174 ms 89.094 ms 89.054 ms
- 2 115.255.239.65 (115.255.239.65) 109.037 ms 108.994 ms 108.963 ms
- 3 124.124.251.245 (124.124.251.245) 108.937 ms 121.322 ms 121.300 ms
- 4 * 115.255.239.45 (115.255.239.45) 113.754 ms 113.692 ms
- 5 72.14.212.118 (72.14.212.118) 123.585 ms 123.558 ms 123.527 ms
- 6 72.14.232.202 (72.14.232.202) 123.499 ms 123.475 ms 143.523 ms
- 7 216.239.48.179 (216.239.48.179) 143.503 ms 95.106 ms 95.026 ms
- 8 bom03s02-in-f4.1e100.net (74.125.236.132) 94.980 ms 104.989 ms

nslookup commando

- domain name resolving
- checken of DNS werkt + instellingen juist zijn
- niet altijd geïnstalleerd → apt-get install nslookup
- Gebruik:

nslookup [url]

nslookup commando

Voorbeeld:

nslookup www.ap.be

Server: 127.0.1.1

Address: 127.0.1.1#53

Non-authoritative answer:

Name: www.ap.be

Address: 193.191.187.241

nmap commando

- nmap = network mapper
- Testen van netwerken
- Security scan's
- Netwerk audits
- niet altijd geïnstalleerd → apt-get install nmap
- Gebruik:

nmap [scan type] [opties] [target]

nmap commando

Voorbeeld:

nmap localhost → testen welke poorten open/dicht zijn

Starting Nmap 7.01 Nmap scan report for localhost (127.0.0.1) Host is up (0.000076s latency). Not shown: 998 closed ports PORT STATE SERVICE 22/tcp open ssh 631/tcp open ipp

Nmap done: 1 IP address (1 host up) scanned in 0.05 seconds

nmap commando

Opgepast!

nmap kan ook subnets en volledige netwerken scannen

het port-scannen van publieke ip-adressen wordt in heel wat landen wettelijk gezien als een illegale cyber aanval!

Gebruik dit commando met de nodige voorzichtigheid!

NetworkManager

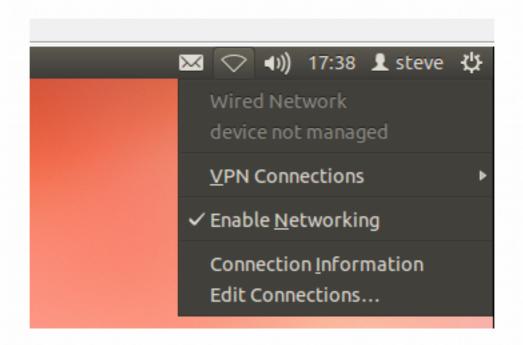
- Bedoelt voor de gewone thuis gebruikers
- "plug-and-play" functionaliteit
- Instellingen via de Desktop-Environment (GUI)
- Instellingen kunnen ook via terminal:

\$> nmcli

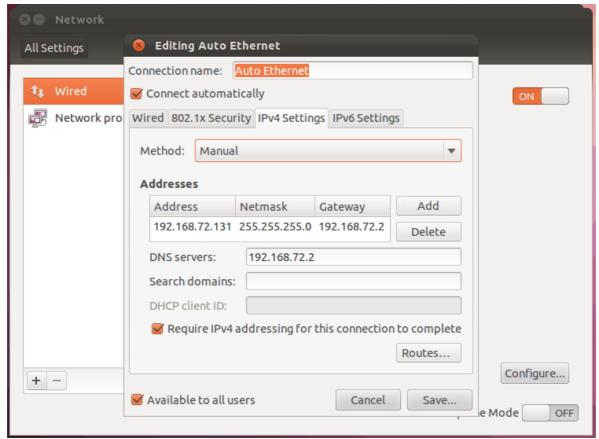

- Networkmanager is een deamon: systemctl status NetworkManager.service
- Configuratie bestanden in: /etc/NetworkManager
- Soms afwezig op embedded boards, servers, etc (werkt niet goed samen met cPanel)

Network Services: firewall

- volwaardige firewall in de linux-kernel
- Firewall werkt met "rules"
 - → regels wat er moet gebeuren met bepaalde packets
- Firewall werkt met "chains" → schakels v/e ketting
- configureerbaar via bash
- commando:

iptables [options][chains][rules]

Network Services: firewall

Voorbeeld:

iptables --list

Chain INPUT (policy DROP 0 packets, 0 bytes)							
pkts bytes target prot opt in out source destination							
0	0	DROP	all *	* (0.0.0.0/0	0.0.0.0/0	state INVALID
394 4	3586	ACCEPT	all *	*	0.0.0.0/0	0.0.0.0/0	state RELATED, ESTABLISHED
93 17	7292	ACCEPT	all bro) *	0.0.0.0/0	0.0.0.0/0	
1 1	42	ACCEPT	all lo	*	0.0.0.0/0	0.0.0.0/0	
Chain FORWARD (policy DROP 0 packets, 0 bytes)							
pkts bytes target prot opt in out source destination							
0	0	ACCEPT	all bro) br(0.0.0.0/0	0.0.0.0/0	
0	0	DROP	all *	*	0.0.0.0/0	0.0.0.0/0	state INVALID
0	0	TCPMSS	tcp *	*	0.0.0.0/0	0.0.0.0/0	tcp flags:0x06/0x02 TCPMSS

Chain OUTPUT (policy ACCEPT 425 packets, 113K bytes) pkts bytes target prot opt in out source destination

Network Services: firewall

alle opties van iptables en mogelijkheden van de firewall

=

genoeg stof voor een volledig apparte cursus...

Opbouw

Process Scheduler
Memory Manager
File System
Device Driver
Network Services
I/O Scheduler

IPC → Inter Process Communications

I/O Scheduler

- regelt het input-output verkeer naar devices
- devices maken vaak gebruik van dezelfde bus (bus → collectie van verbindingen bvb PCI)
- devices hebben echter ook verschillende respons snelheden (bvb: ssd sneller dan hdd)
- sommige i/o operaties hebben een deadline, ze moeten klaar zijn vóór een ander event

I/O Scheduler

- De I/O scheduler neemt al deze taken op zich
- zeer bepalend voor de performatie v/h systeem
- verschillende versies bestaan
- Linux default = "Completely Fair Queuing"
 - → CFQ

Opbouw

Process Scheduler
Memory Manager
File System
Device Driver
Network Services
I/O Scheduler

IPC → Inter Process Communications

Inter Process Communications

- Afkorting → IPC
- processen zijn vaak van elkaar afhankelijk doch kunnen niet aan elkaars geheugen stukjes
- ze moeten ook wachten op data, resources, etc
- processen moeten ook vaak met elkaar communiceren:
 - → service kan bestaan uit meerdere processen

Inter Process Communications

- IPC regelt al dit verkeer onder andere d.m.v 'signals'
- IPC regelt dus de communicatie tussen de processen
 - → "jij mag nu spreken", "ik heb een bericht voor jou", ...
- Als we het pipe commando gebruiken is het ook IPC die zorgt voor de communicatie tussen de commando's
 - → Is | more

Kernel Logging

Kernel Logging

- de kernel logt ook alle events die gebeuren
- Nodig voor debuggen, indien er iets fout gaat
- Meerdere log bestanden
- te vinden in: /var/log

Kernel Logging

- btmp → volledige status van het systeem
- utmp → failed login pogingen
- etc...
- belangrijkste kernel logging in "dmesg" bestand
- Bash commando: *dmesg* → drukt deze log af.

Kernel Logging

dmesg [options]

Voorbeeld:

dmesg | grep usb | tail 8

```
[ 0.131874] ACPI: bus type usb registered
```

[0.131910] usbcore: registered new interface driver usbfs

[0.131921] usbcore: registered new interface driver hub

[0.131955] usbcore: registered new device driver usb

[1.091722] usb usb1: New USB device found, idVendor=1d6b, idProduct=0001

[1.091727] usb usb1: New USB device strings: Mfr=3, Product=2, SerialNumber=1

[1.091730] usb usb1: Product: OHCI Host Controller

[1.091731] usb usb1: Manufacturer: Linux 3.8.0-31-generic ohci_hcd

Kernel Logging

demo dmesg

